Vastgestelde Notulen

Datum
13 januari 2020
Ons kenmerk
4643889
Auteur
Miriam van Kampen
Telefoon
06 - 55 68 65 05

Bespreking
Presidium maandag 16 december 2019

Aanwezig
S. Otters-Bruijnen(voorzitter), R. Gremmen, E. de Bie, A. de Hoon, M. Everling, A. Meijer, H. Roijackers, P. v.d.Kammen, S. Smeulders, J. Brouwers, M. van der Wel, H. Vreugdenhil, K. ten Cate (griffier), M. van Kampen (senior statenadviseur; verslag).

Afwezig
W. van de Donk, A. van Hattem, W. van Pinxteren.

1. Opening van de vergadering en vaststelling agenda
De voorzitter opent de vergadering om 18.15 uur. Dhr. Vreugdenhil stelt voor om de agendapunten 4 en 5 om te draaien omdat hij eerder de bijeenkomst eerder moet verlaten. De aanwezigen stemmen hiermee in.

2. Concept-notulen Presidium 22 november 2019
De concept-notulen van de Presidiumbijeenkomst van 22 november 2019 worden ongewijzigd vastgesteld.

3. Mededelingen en stukken Ter kennisname
Uitwerken keuze statendagen met 3 parallelle sessies
Dhr. Gremmen meldt dat de VVD-fractie 2 kandidaten kan leveren voor het technisch voorzitterschap van themabijeenkomsten. Dhr. Meijer zal in zijn fractie sonderen of er kandidaten zijn.

4. Onderzoeksverzoek PVV
De voorzitter informeert of er naar aanleiding van de memo van de griffier vragen zijn. Dit is niet het geval. Mw. Van der Kammen licht het verzoek om een onafhankelijk onderzoek in te stellen nader toe; de vigerende verordening is niet gehandhaafd. De voorzitter meldt dat er een reactie van het ministerie van BZK is; ze vraagt of er fracties zijn die het verzoek van de PVV om een onafhankelijk onderzoek in te stellen, ondersteunen. Dit is niet het geval. Mw. Van der Kammen wil weten wat er gewisseld is in het telefoongesprek tussen de griffier en de betreffende ambtenaar van het ministerie van BZK. Het bevreemdt haar dat de andere fracties geen onafhankelijk onderzoek in willen stellen. Ze stelt dat ze ook een verzoek om vernietiging van het besluit van PS om de begroting 20202 vast te stellen kan doen bij BZK. Mw. De Hoon merkt op dat PS 4 jaar lang hebben gevraagd om aanpassing van de Planning en Control cyclus; het CDA is tevreden met de huidige begrotingsindeling. Mw. Roijackers geeft aan dat vanaf 2014 door PS is aangedrongen op een transparantere begroting in het kader van haar controlerende taak. Nu ligt er een begroting die veel leesbaarder is en beter te controleren. Daarom heeft ze

geen behoefte aan een onafhankelijk onderzoek. Dhr. Everling stelt dat de huidige begrotingsopzet niet uit de lucht komt vallen; bij het coalitieakkoord heeft een meerderheid van de Staten uitgesproken voor een andere opzet te zijn. Dhr. Smeulders meldt dat hij geïnteresseerd is in ieder punt dat een andere fractie wil maken. Als de toezichthouder stelt dat er niks aan de hand is, is wat hem betreft het gemaakte punt hiermee afgedaan. Dhr. Meijer wil aangetekend hebben dat hij afstand neemt van de suggestie dat de voorzitter van PS en de griffier getracht hebben de toezichthouder te beïnvloeden. Mw. Van der Kammen reageert dat het er haar niet om gaat dat PS iets anders willen; ze maakt bezwaar tegen het feit dat tijdens het spel de spelregels zijn veranderd. Dhr. Gremmen sluit zich aan bij de woorden van dhr. Smeulders. Dhr. Van der Wel vraagt aan mw. Van der Kammen of de PVV daadwerkelijk bezwaar gaat maken bij de toezichthouder als het presidium niet instemt met een onafhankelijk onderzoek. Mw. Van der Kammen antwoordt bevestigend. De griffier licht de context toe van het telefoongesprek dat ze met de ambtenaar van het ministerie van BZK heeft gevoerd. De voorzitter van PS wilde vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid uitgesloten hebben dat er een niet rechtsgeldig besluit was genomen en heeft de griffier verzocht contact op te nemen met het Ministerie van BZK. Omdat de contactpersoon van de provincie bij het ministerie van BZK vertrokken was, leek een brief aan de Minister zelf de enige mogelijkheid. De griffier had echter inmiddels de contactgegevens van dhr. Teun Eikelenboom, hoofd Financiële regelgeving en Toezicht bij het ministerie van BZK achterhaald. Deze heeft de vraag intern uitgezet en per mail antwoord gegeven. Dit antwoord per mail is de reden waarom de eerder aangekondigde brief niet meer verstuurd is. Dhr. Brouwers informeert wat er gebeurt als mw. Van der Kammen gelijk mocht krijgen. De griffier geeft aan dat er juridisch gezien een verschil is tussen een verordening die van invloed is op burgers en een verordening die de verhouding PS-GS regelt.

5. Aanpassing Reglement van Orde (RvO)

Terugtrekken Statenvoorstellen

Dhr. Smeulders mist de optie dat GS een voorstel kan terugtrekken. De griffier verwijst naar de analyse van professor Elzinga n.a.v. het Nuenen dossier. Hierin stelt Elzinga dat de wet op dit punt niet duidelijk is en hij adviseert hierover een passage in het RvO op te nemen. Dhr. Meijer vraagt of het mogelijk is dat GS een ordevoorstel kan doen tijdens een Statenvergadering om een voorstel van de agenda te halen. Hij maakt hierbij het vergelijk met een minister die een stuk nog tot de beraadslagingen van de agenda van de Tweede Kamer kan halen; hij is van mening dat GS dat ook zou moeten kunnen doen. Dhr. Everling onderschrijft de mening van dhr. Meijer. De griffier brengt in dat de analyse van Elzinga nu juist is dat er een wezenlijk verschil is in parlementaire democratie tussen Tweede Kamer: anders dan GS heeft de regering bijvoorbeeld de bevoegdheid een wetsvoorstel tijdens de behandeling in de Kamer te wijzigen.. Spreker brengt verder in herinnering dat Elzinga het desgevraagd met haar eens was dat de provinciewet uitgaat van een goede voorbereiding van vergaderingen. Vanuit die optiek is ook het moment van plaatsing op de concept-agenda een logisch moment om op te nemen in het RvO, of het moment dat de Staten de agenda definitief vaststellen. Die keuze moet nu gemaakt worden. Dhr. Vreugdenhil stelt dat PS over hun eigen agenda gaan; daar moet GS van afblijven. Dhr. Smeulders is van mening dat GS nog voorstellen zou moeten kunnen wijzigen als ze al geagendeerd zijn. Dhr. Van der Wel is van mening dat het terugtrekken van een voorstel geen politiek instrument zou moeten worden; het doet geen recht aan het politieke debat. Dhr. Meijer roept op om transparantie; de coalitiepartijen kunnen altijd een ordevoorstel doen maar het is zuiverder het bij GS te laten als GS een voorstel van de agenda willen halen. Mw. Van der Kammen heeft moeite met het feit dat een wijziging op een voorstel door GS kan worden gedaan op het allerlaatste moment, tot aan het moment dat de agenda wordt vastgesteld. Dhr. Meijer amendeert daarom met

instemming van de aanwezigen variant A van het nu voorliggende voorstel door toe te voegen dat wijzigen van een voorstel door GS mogelijk is tot uiterlijk de dinsdag voordat de PS-vergadering plaatsvindt. De voorzitter brengt de varianten A (het college van GS mag een Statenvoorstel dat vermeld staat op de voorlopige agenda van PS wijzigen tot uiterlijk de dinsdag voordat de PS-vergadering plaatsvindt dan wel intrekken tot aan het moment dat PS de agenda definitief vaststelt) en B (het college van GS mag een Statenvoorstel wijzigen dan wel intrekken tot aan van publicatie van de voorlopige agenda. Het college mag een Statenvoorstel dat vermeld staat op de voorlopige agenda alleen wijzigen dan wel intrekken met toestemming van PS) in stemming. De fracties van VVD, CDA, SP, D66, GroenLinks, PvdA, 50PLUS, Partij voor de Dieren en CU-SGP zijn voor variant A; de fracties van Forum voor Democratie en PVV zijn voor variant B.

Uitingen in de Statenzaal

Dhr. Brouwers vraagt zich af of er niet te veel gereguleerd gaat worden. Mag een speldje op revers niet meer? En een sticker op een laptop? Dhr. Smeulders, dhr. Gremmen, mw. De Hoon en mw. Roijackers stellen voor regulering te zijn. Dhr. De Bie informeert of er een reden is om nu te gaan reguleren. De griffier antwoordt dat dit een openstaand punt uit de vorige bestuursperiode betreft. Dhr. Smeulders licht toe dat er voor de verkiezingen een discussie speelde over de PVV-vlaggetjes op de tafels in de Statenzaal. Een meerderheid van het Presidium vond dat er regels moesten komen vanuit het oogpunt wat er wel mogelijk is. Dhr. Meijer stelt de vraag of nu het nu voldoende zwart-wit omschreven is voor de voorzitter zodat deze erop kan handhaven. De griffier meldt dat de commissaris hetgeen nu is geformuleerd in lijn met de uitkomst van de eerdere discussie in het Presidium op 21 januari 2019 vindt. Een zwart-witte tekst is lastig; daarom is het verzoek aan het Presidium om mee te denken. Dhr. Gremmen stelt dat alle statenleden zich aan het RvO moeten houden. Dhr. Brouwers noemt als voorbeeld de filmcamera met sticker van Forum voor Democratie erop; mag dit dus ook niet meer. De heer De Bie stelt dat, als het conform voorstel zo in het RvO wordt opgenomen, Forum voor Democratie de sticker zal verwijderen. Dhr. Vreugdenhil spreekt zijn vertrouwen uit dat de voorzitter zal handhaven op hetgeen in het RvO wordt opgenomen. De voorzitter brengt het voorstel om een artikel op te nemen in het RvO, conform het voorliggende concept, in stemming. De fracties van VVD, Forum voor Democratie, CDA, SP, D66, GroenLinks, PvdA, Partij voor de Dieren en CU-SGP zijn voor het voorstel; de fracties van PVV en 50PLUS zijn tegen.

Woordvoering en aantal interrupties

Mw. Van der Kammen vraagt zich af welke probleem met het voorstel wordt opgelost. Bovendien neemt de griffie ongevraagd een aantal aanvullingen mee. De heren Meijer en Vreugdenhil stellen dat de aanvullingen van griffie eerder besproken zijn. Dhr. Brouwers informeert of een woordvoerder wel opnieuw mag interrumperen nadat een interruptiebeurt voorbij is. De griffier antwoordt bevestigend. De fracties van VVD, Forum voor Democratie, CDA, SP, D66, GroenLinks, PvdA, 50PLUS, Partij voor de Dieren en CU-SGP stemmen in met het voorstel. De fractie van de PVV is tegen het voorstel en wil aangetekend hebben dat de PVV zeer veel bezwaren heeft tegen het voorstel en het een kleuterschoolpassage vindt.

Moties

Dhr. Brouwers vraagt zich af hoe het in de praktijk zal gaan als er veel moties worden ingediend worden door één partij. Mw. Van der Kammen stelt dat er zoveel moties zijn omdat de werkwijze 'Sturen met Kaders' is losgelaten. Mw. Roijackers vindt het onaantrekkelijk voor de luisteraars om naar het voorlezen van een dictum te luisteren. Dhr. Meijer wil op een later moment terugkomen op de vraag hoe moties transparanter gemaakt kunnen worden, bijvoorbeeld door ze te presenteren op de schermen. De voorzitter concludeert dat er geen draagvlak is voor het voorstel.

Dhr. Meijer informeert naar de planning van het aanpassen van het RvO. De griffier geeft aan dat mogelijk in februari 2020 besluitvorming kan plaatsvinden maar dat het ook maart 2020 kan worden.

6. Rondvraag en sluiting

Mw. Roijackers betreurt het dat de techniek het afgelopen vrijdag 13 december tijdens de Statenvergadering liet afweten. De griffier meldt dat er een analyse hiernaar gaande is maar dat het haar niet geruststelt dat er zo'n diepgaande analyse nodig is om de oorzaak te achterhalen.

Mw. Roijackers vraagt of het Presidium zich nog wil uitspreken over de maatschappelijke reuring die is ontstaan naar aanleiding van de uitspraken van een van de insprekers. Mw. De Hoon vindt de uitspraken onbehoorlijk; dhr. Meijer vindt de reactie van de directeur van Kamp Vught een prima alleszeggende reactie.

Dhr. Everling vraagt wat het Presidium van het experiment vond met het niet interrumperen in eerste termijn; de SP- fractie vindt het geen geslaagd experiment. Dhr. De Bie vond het een prettige manier van vergaderen alhoewel er iets minder dynamiek is. Hij vraagt zich af of interrumperen na de gehele eerste termijn mogelijk is. Dhr. Brouwer, Dhr. Van der Wel, Dhr. Gremmen, mw. De Hoon en mw. Roijackers vonden het experiment positief; ook vanuit externen is er positieve feedback op gekomen. Dhr. Smeulders ziet voor- en nadelen aan het experiment. Mw. Van der Kammen is niet gecharmeerd van het experiment; het debat moet altijd gevoerd kunnen worden. Dhr. Everling stelt dat het niet goed voor het debat is als een partij alleen in 1e termijn spreekt omdat die partij dan niet meer geïnterrumpeerd kan worden. Dhr. De Bie vindt het een morele plicht van iedere fractie om bij een dergelijke werkwijze na een eerste termijn ook in tweede termijn het woord te voeren. De griffier doet de suggestie om het experiment voort te zetten; de voorzitter vult aan om dit voor de maanden januari en februari te doen. De fracties van VVD, Forum voor Democratie, CDA, D66, GroenLinks, PvdA, 50PLUS en Partij voor de Dieren stemmen hiermee in. De fracties van SP en PVV zijn tegen. De fractie van CU-SGP is niet meer aanwezig. De voorzitter komt terug op het misverstand dat er tijdens de PS-vergadering was over de spreektijd in tweede en derde termijn en stelt voor in eerste termijn de opgegeven spreektijd te hanteren, in de tweede termijn de helft van de opgegeven spreektijd in eerste termijn en de derde termijn ook de helft van de opgegeven spreektijd in eerste termijn. Ze brengt het voorstel in stemming. De fracties van VVD, Forum voor Democratie, CDA, D66, GroenLinks, PvdA, 50PLUS en Partij voor de Dieren zijn voor het voorstel; de fracties van SP en PVV zijn tegen.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering om 19.33 uur.